

Dato: 12-03-2026
Sagsnummer: 26/6221
Sagstype: KLE 06.02.00
Sagsbehandler: Steen Ravn Christensen

Notat vedr. klimatilpasning og

På baggrund af henvendelser fra Kristian Thiede og Finn Olsen har kommunen udarbejdet nærværende, kortfattede notat vedr. klimatilpasning og det offentlige vandløb "Afløbet fra Tved Mose". Efter ønske fra bestyrelsen sendes notat, og dokumenter vedr Tved mose til alle grundejere indenfor Grundejerforeningen for Thorup og Tved Strand.

Klimatilpasning

Som lovgivning er p.t., er det grundejerens eget ansvar at klimatilpasse sig. Der kan ses mere om klimatilpasning her [Borger - Klimatilpasning, Vandet kommer - tjek oversvømmelsesrisiko ved skybrud og stormflod](#)

Typisk kan den enkelte grundejer ikke klimatilpasse sig selv, så det kræver ofte fælles løsninger. Det er dog ofte en svær opgave at samles om og finansiere. Derfor indgår det også i Syddjurs Kommunes Klimatilpasningsplan, at vi gerne vil facilitere private initiativer med vores viden og andet vi kan være behjælpelig med, men vi kan ikke drive processen. Det bliver nødt til at bygge på lokalt ejerskab, og drivkraften skal komme lokalt: [Klimatilpasning i samarbejde med private](#)

Mødet på Fuglsøcentret, som i februar 2025 blev afholdt af grundejerforeningen og Syddjurs Kommune, og arbejdet i de lokale grupper, som blev nedsat som en følge af mødet, er bl.a. den facilitering kommunen kan tilbyde, og vi indgår gerne i arbejdsgrupper. Derudover kan der være mulighed for, at kommunen kan være bygherre for f.eks. en grundejerforening og gå i forskud med omkostningerne til et projekt, når partsfordelingen er på plads.

Syddjurs Kommune har i 2025 deltaget i flere møder med borgergruppen fra område 3 og 4, som arbejder med at løse problemer med overfladevand/højtstående grundvand i sommerhusområdets østligste del. Mødernes temaer har været borgergruppens egne oplæg. Men kommunen er langt hen ad vejen ikke proaktiv i forhold til de nedsatte arbejdsgrupper, da vi ikke har ressourcer til dette.

Det offentlige vandløb - Afløbet fra Tved Mose

Vedr. det offentlige vandløb i Tved Mose er det kommunens opfattelse, at det eksisterende system ikke kan håndtere de klimaudfordringer, som området

oplever, og derfor har kommunen opfordret til at kigge på andre løsninger omkring afvanding herunder håndtering af overfladeafstrømning.

At et vandløb er offentligt betyder, at kommunen skal vedligeholde vandløbet i henhold til regulativet. Men det er ikke kommunen, der ejer vandløbet eller rørene. Det gør de enkelte grundejere.

Kommunen vedligeholder primært "Afløbet fra Tved Mose" vha. spuling, men vedligeholdelsen er vanskeliggjort af forholdene omkring vandløbet i selve mosen – altså opstrøms kuppelristen ved Solvej (st. 400 – kort er vedlagt). Dette skyldes bl.a., at mosen blev beskyttet via Naturfredningslovens § 43 i 1989, hvilket medførte, at vandspejlet i mosen skal fastholdes i kote 1,5, og ifølge regulativet blev det i 1993 besluttet at "Afløbet Tved Mose st. 0 – station 400, i hele Nordre Tilløb station 0 – station 188 og Vestre Tilløb station 0 – station 100 (altså rørledningerne i selve mosen) bortgraves og erstattes med et strømløb i rørledningens tracé gennem vådområderne". Dette er dog ikke gennemført. Af regulativet fremgår det bl.a., at strækningerne opstrøms kuppelristen ved Solvej, ved regulativets udarbejdelse, ikke var blevet vedligeholdt systematisk siden 1985.

Ifølge regulativet er rørledningerne anlagt i 1927. Rørledningen fra kuppelristen ved Solvej til udløbet i havet er renoveret i 1992.

Når det foregående nævnes, er det for at anskueliggøre, at vandløbets form/dimension i selve mosen i regulativmæssig sammenhæng ikke er entydig, men også for at påpege, at systemet er af ældre dato, og ikke har kapacitet til at afhjælpe de udfordringer, der opstår i området i perioder med meget nedbør.

Når det er sagt, forsøger kommunen som sagt at vedligeholde det rørlagte vandløb i mosen primært via spuling. Men bl.a. pga. rørenes alder, samt at det er vanskeligt at få entreprenørmateriel ind i selve mose-området, da der i sagens natur er vådt pga naturbeskyttelsen, er det vanskeligt at vedligeholde vandløbet. Der har da også gennem tiden generelt været problemer med vedligeholdelsen.

Kommunen undersøgte brøndene i vandløbet i 2021 (rapport er vedlagt). Her var tilstanden af brøndene ikke så dårlig som frygtet. Vi havde fået oplyst, at der var flere jordfaldshuller. Der er der også stedvis på rørledningen, men vandet løber.

På baggrund af henvendelser specielt efter regn hændelserne i 2023-2024 med højtstående vand på dele af arealerne i sommerhusområdet, samt afledt af specielt kommentarer fra borgermødet i februar 2025 foretog kommunen i efteråret 2025 en undersøgelse af grøfter og rørlagte vandløb i området ved Tved Mose.

Undersøgelsen i efteråret 2025 viste følgende:

1. Hovedstrengen af det kommunale vandløb "Afløbet fra Tved Mose", fra station 400 til udløbet i havet (st. 941) ser ud til at være i god stand, men med et udløb i havet, som kan være sårbart for aflejringer af materiale, der skylles ind af havet. Der blev dog ikke konstateret decideret problemer med vandafledningen som følge af aflejret materiale.
2. Strækningen fra station 0 til station 276 har lille fald, men ved

spuling kunne det konstateres, at vandet kan passere fra station 0 til station 400. Et enkelt sted skal der laves supplerende undersøgelse af en kort strækning ved en brønd.

3. Det kommunale vandløb "Vestre tilløb til Tved Mose" blev undersøgt, og det kunne konstateres, at risten ved station 0 er meget sårbar for blokering pga. blade, grene o. lign.
4. Det kommunale vandløb "Nordre tilløb til Tved Mose" blev ikke undersøgt.
5. Ved drøftelser med grundejere i forbindelse med de praktiske undersøgelser blev det oplyst, at der er koblet dræn til Afløbet fra Tved Mose i selve mosen ved station 178. Drænet har, ifølge det oplyste, forbindelse til en grøft, der fra nord strømmer mod moseområdets midterste, østligste side. Ved undersøgelsen i efteråret 2025 blev der ikke fundet en sådan tilkobling.
6. Det private Carlsvogsvej-dræn blev undersøgt, og det blev konstateret, at der er meget lille fald på hele strækningen til sammenløbet med "Afløbet fra Tved Mose". En grundejer oplyste, at grundejerne har repareret den allerøverste strækning, der starter ved en brønd umiddelbart øst for Carlsvogsvej 17.

Ved spuling af rør og rengøring af rist blev der konstateret mærkbart bedre vandafstrømning. Da vandløbet er privat, påhviler vedligeholdelse og spuling/renholdelse af vandløbet de enkelte grundejere.

Grundejere har i løbet af efteråret og vinteren bidraget med informationer om placering af nogle af de private dræn/vandløb i området.

Det videre forløb

Kommunen vil i 2026 lave lidt supplerende undersøgelser for at kortlægge den overordnede stand af rørsystemet, herunder om det er saneringsmodent, hvilket har været kommunens antagelse. Er røret saneringsmodent, er det dem der har nytte af røret, som skal finansiere renoveringen.

Der er forståeligt stor bevågenhed omkring det offentlige vandløb i Tved Mose, og de store udfordringer med vedligeholdelsen, men det er kommunens vurdering, at det eksisterende rørsystem desværre ikke kan afhjælpe de hændelser, som området oplever med oversvømmelser. Vi har bl.a. redegjort for dette på møderne med arbejdsgruppen for område 3 og 4. Der kan arbejdes med en afhjælpende ledning, der modtager vandet fra oplandet fra øst (Carlsvogsvej mv). Det vil bl.a. betyde, at området øst for mosen ikke er afhængig af vandtransporten gennem selve mosen, samt at arealer i området omkring Herkulesvej og Marsvej har mulighed for at komme af med vand, når der er pres på systemet. Disse forhold er beskrevet i arbejdsnotat fra 27. juni 2025 (vedhæftet). Der er dog udfordringer med at etablere nye afløbsledninger pga. terrænforhold, etablerede nedsivningsanlæg mv.

Kommunen bidrager gerne fortløbende med vores viden mv. i fremtidige drøftelser om disse emner, men vi skal gøre opmærksom på, at vi ikke har

ressourcer til at være tovholder på processen.

Vi håber at ovenstående svarer på jeres henvendelser, og vi står selvfølgelig til rådighed for yderligere dialog.

Med venlig hilsen

Steen Ravn Christensen